

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inscrycja w półkolubnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Ameryka.

(Doniesienia z Nowego Yorku. — Stosunki państw argentyńskich.)

Z Nowego Yorku nadeszły następujące depesze telegraficzne:

Dnia 22. czerwca. Nic ważnego. W pobliżu Washingtonu wszystko spokojne, chociaż oczekują bitwy pod Fairfax. Do Washingtonu nadchodzi codziennie 5000 ludzi wojska unii. Słychać, że sekretarz Chase zaproponuje podatek od dochodów.

Dnia 27. czerwca. Jenerał Banks kazał uwięzić marszałka z Baltimoru za zdradę kraju. Zabrano i sprowadzono do Filadelfii angielski okręt „America,” który płynął z kontrabandą wojenną do Charlestonu. Statki kanonierskie unii stoczyły u wybrzeża kilka nieznacznych potyczek z buntownikami. Angielski okręt „Forsarshire” zabrały w odnodze meksykańskiej okręta unii. Rząd unii uznał nowy prowizoryczny rząd Wirginii. Wojska pod jenerałem M^l Lelland koncentrują się spiesźnie z zachodu w Wirginii. Jenerał nie zawierał żadnej umowy, że niebędzie obsadzać terytorium Kentuckiego.

Dnia 28. czerwca. W Mathias-Point nad rzeką Potomac zaszła potyczka. Powstańcy strzelali ze statków kanonierskich na mały oddział, zabili dwóch a ranili kilku ludzi. W domu marszałka Baltimoru znaleziono ogromny zasób amunicji.

Buenos Ayres, 28. maja. Prezydent kongresu argentyńskiego otworzył sesję poselstwem, w którym wyraża nadzieję, że nastąpi tu nowy wybór deputowanych do izby drugiej. Ta nadzieja nie ziściła się dotąd i zdaje się, że spełznie na niczem. Położenie jest bardzo groźne i łatwo może przyjść do scysy między Buenos Ayres i federalistami. *Commercial-Times* sądzi, że Buenos Ayres uchylili się natychmiast od wszelkich zobowiązań przyjętych na dniu 11. listopada 1859 i 21. paźd. 1860, gdyż niepozostaje mu inny ratunek, i ponieważ nie może oddawać armii i finansów pod nieodpowiedzialną kontrolę mężów takich, jak pułkownik Saa lub jeneralny kapitan.

Hiszpania.

(Powstanie w Loja. — Stosunki z Marokiem.)

Madryt, 3. lipca. Zewsząd zbliżają się wojska do miasta Loja. Dwudziestu dwóch powstańców poddało się. Jutro zapewne uderzą na miasto Loja. *Ministryalna Correspondencia* donosi: „Rząd Królowej sądzi, że nadeszła chwila, ażeby jak najsprężyściej postąpić z Marokiem. Po zapadłej uchwale na wczorajszej radzie ministryalnej na hiszpański reprezentant w Tangierze zerwać wszelką komunikacyę, tak ustną jak pisemną, pokąd ostatni traktat wypełniony nie będzie. Iz Marokanie nie dotrzymali swych zobowiązań, więc Tetuan, wzięty w zastaw, będzie uważany za integralną część posiadłości hiszpańskich i z tego powodu ufortyfikowany, ażeby tak był nie do zdobycia jak Ceuta. Rząd da wszelką pomoc i zachęte kolonizacyi w Tetuanie, która ma się zaopatrzyć we wszelki materiał potrzebny, ażeby nie była ciężarem dla kraju. Hiszpania nie sprzeciwia się temu, że Francya i Anglia dobrowolnie ofiarują Cesarzowi Marokańskiemu swoje posługi, ażeby za pomocą koncesyi pieniężnych odzyskał znowu święte miasto. Hiszpania zastrzega sobie jednak najzupełniejszą wolność działania, ażeby mogła przyjąć lub odrzucić to, co Maroko wprost zaproponuje.

Anglia.

(Księstwo Montpensier.)

Londyn, 7. lipca. Książę i księżna Montpensier jadąc z Santander wylądowali przedwczoraj w Folmouth, a wczoraj przyjechali do Londynu.

(Rozprawy parlamentu z d. 3. i 4. lipca.)

Na posiedzeniu izby niższej w d. 3. b. m. po czterogodzinnych naradach przechodzi w komitecie bil względem wyborów do parlamentu reprezentantów uniwersytetów w Oxfordzie i w Cambridge. Na mocy bilu tego głosowanie nie będzie odbywać się ustnie, jak dotąd, lecz zapomocą kartek. Tym sposobem uprawnieni

do głosowania członkowie obu uniwersytetów, którzy nie mieszkają w miejscu, oszczędzą sobie czasu i kosztów, gdyż chcąc korzystać z prawa głosowania nie będą potrzebowali jeździć ani do Cambridge, ani do Oxfordu. Oszczędzenie kosztów staje się także po części korzyścią kandydatów, gdyż w wielu wypadkach oni musieli pokrywać koszta podróży oborców.

Aby głosowanie było tajemne, o tem nawet mowy nie było. Pismem wierzytelnem, opatrzonem własnoręcznem podpisem, uwiadomi oborca wicekanclerza, komu głos swój daje.

Na posiedzeniu z 4., sir R. Peel zapytuje ministra spraw zagranicznych, czy prawdziwą jest wiadomość, w urzędowej gazecie madryckiej z d. 29. czerwca ogłoszona, a później prywatnem doniesieniem ztwardzona, że Hiszpania zerwała wszelkie z Marokiem stosunki, i postanowiła zająć Tetuan, już nie jako zakład rzetelnego wynagrodzenia kosztów wojennych, lecz na zawsze, jakoby własność hiszpańską. Lord J. Russell oświadczył otwarcie, że zajęcie tej części państwa marokańskiego zagroziłoby Gibraltar, i wyraził to nawet w nocy przesłanej panu Buchanan posłowi angielskiemu w Madrycie.

Czy szanowny lord może zapewnić izbę, że w mowie będąca pogłoska jest mylna.

Lord J. Russell przypomina o czem wspomniał dawniej, że gdy rządowi hiszpańskiemu doniesiono, że rząd maurytański wzbrania się dopełnić postanowień traktatu podpisanego ręką Cesarza Marokańskiego i Królowej hiszpańskiej, rząd hiszpański poczynił kroki, aby traktat koniecznie dotrzymany został. Na zapytania w Tangerze czynione odpowiedziano, że rząd maurytański chce dotrzymać postanowień traktatu, lecz nie jest w stanie uczynić to w oznaczonym czasie. Wtedy rząd angielski ofiarował swoje pośrednictwo, a rząd hiszpański przyjął je chętnie. Później jednak rząd Jej królewskiej Mości dowiedział się od rządu hiszpańskiego, że według wiadomości z Tangeru otrzymanych, rząd maurytański nie myśli wcale dotrzymać postanowień traktatu; marszałek O'Donnell oświadczył, że rządowi hiszpańskiemu pozostają tylko dwie drogi do wyboru: albo prowadzić wojnę, albo Tetuan wcielić nazawsze do korony hiszpańskiej. Tej drugiej postanowił rząd trzymać się drogi, z tą jednak uwagą, że na prośby rządu Marokańskiego, Hiszpania z dopełnieniem traktatu zastosuje się do sił jego. Sądzi więc, że wspomniane postanowienie rządu hiszpańskiego nie powinno być uważane jako ostateczne, i że nie należy tracić nadziei w spokojne sprawy załatwienie. Co do depeszy do pana Buchanan, wspomniane miejsce nie odnosi się do Tetuanu, lecz do Tangeru.

Fitzgerald spodziewa się, że lord J. Russell przy tej sposobności zechce izbę zapewnić, że nieomieszka przedstawić rządowi hiszpańskiemu w sposób jak najdobitniejszy, aby strzegł się zajmować którąkolwiek z części cesarstwa marokańskiego — może użyć słów księcia Wellingtona — i oświadczyć, że rząd angielski nie może obojętnie patrzeć na żadną okupacyę, któraby zagrażała bezpieczeństwu Gibraltaru.

Lord J. Russell robi uwagę, że odpowiadając na interpelacyę sir R. Peela fakta tylko miał na względzie, i sądzi, że nie warto zapuszczać się w dyskusyę, nad ważnością Tetuanu lub innej części posiadłości maurytańskich. Zdaniem jego nie przystoi rządowi angielskiemu z tem się odzywać, że rząd maurytański nie jest obowiązany dotrzymać traktatu, który podpisał. Zresztą poczytuje za powinność rządu angielskiego usiłować pogodzić Hiszpanię z cesarstwem Marokańskiem, a wstrzymać się od niesłusznych może zarzutów, które mogłyby stać się przyczyną wojny.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Pobyt Cesarza w Vichy. — Człedź uporna. — Organizacya prasy. — Noty dyplomatyczne. — Konzulaty. — Obligacye trzydziestoletnie. — Kwetya rzymska. — Protest konzula Króla Franciszka II.)

Paryż, 7. lipca. Książę Napoleon i księżna Klotylda bawią teraz w Lizbonie.

— *Korespondencya Havasa* donosi, że p. Moustier niepierwej odjedzie za urlopem z Wiednia, aż się rozpoczną posiedzenia rad jeneralnych w departamentach, gdyż chce być obecnym na posiedzeniach w departamencie Doubs. — Podług doniesienia w tej samej korespondencyi ma p. Lavalette przyjechać wkrótce do Francyi, gdyż obecność jego w Konstantynopolu nie jest już potrzebna. — Nie potwierdza się wiadomość, jakoby p. Flahault miał być odwołany z posady ambasadora w Londynie. — Francuski poseł przy dworze pruskim, p. Pichou, przyjechał za urlopem do Paryza.

— *Indépendance Belge* donosi, że margrabia de Moustier i książę Metternich nie udadzą się do Vichy. Zdaje się, że przyczyna tego jest postanowienie Cesarza poświęcić pobyt w Vichy wyłącznie staraniu o polepszenie zdrowia.

Dziennik ten donosi, że hr. Ponza de San Martino zażądał od rządu turyńskiego upoważnienia ogłosić stan oblężenia w prowincjach neapolitańskich, odmówiono mu jednak.

— Z Marsylii piszą, że tamtejsi czeladnicy piekarscy ciągle nie chcą chodzić na robotę. 800 do 900 tych robotników ma udać się do gmin okolicznych, a stu z nich uwięziono, przyczem niektórzy z opierających się rany nawet ponieśli. Gęste patrole obchodzą miasto i okolice. Z garnizonów w pobliżu stojących przysłano do Marsylii piekarzy wojskowych, lecz ci wypiekają tylko chleb okrągły, i ciągle jednego gatunku. Mówią, że ten opór robotników smutne za sobą pociągnie skutki. W warsztatach okrętowych i w wielkich hamerniach robotnicy także podobno nie chcą pracować, a robotnicy fabryk tytoniu i bednarze ten sam zamiar mają. Słychać, że nawet drukarze żądają podwyższenia dziennej płacy. Robotnicy wielkich warsztatów Taylora stanęli z założonymi rękami przed bramą, dając tem poznać, że nie będą pracować, jeżeli ich żądaniom nie stanie się zadość.

— Przed odjazdem Cesarza do Vichy załatwiona została w ten sposób sprawa organizacji jeneralnej dyrekcji prasy, że pan Lagueronniere mianowany został senatorem i równocześnie usunął się od dotychczasowych funkcji swoich w radzie stanu i w ministerjum spraw wewnętrznych. Nadto ma być zewnętrznie zniesiona instytucja bióra prasowego. Jak słychać, nie będzie już bióra prasowe łącznie z sprawami księgarskimi i drukarskimi stanowić jedną z czterech wielkich jeneralnych dyrekcji spraw wewnętrznych, lecz przyczosowanie w odwodzie, a może nawet zleje się całkiem z gabinetem ministra. Następcą Lagueronniere pan Imhaus, któremu przysłuży tylko tytuł i urząd dyrektora bióra prasowego, rozpocznie już w przyszły poniedziałek swoją czynność.

— Na notę Thouvenela z 6. czerwca nadeszła już także odpowiedź Hiszpanii, w której powiedziano, że Hiszpania uznając Królestwo Włoch pozbawiłaby się prawa stawienia oporu nadużyciom Piemontu, jeżeliby monarchya Wiktora Emanuela chciała sobie przywłaszczyć jeszcze to terytorjum, które pozostało jeszcze stolicy apostołskiej.

Pays utrzymuje, że p. Thouvenel nie przyjmował ani deputacji rzymskiej ani księcia Piombino.

Patrie pisze: „Zapewniają, że skutkiem uznania Królestwa włoskiego będą urządzone na przyszłość jeneralne konsulaty we Florencyi i Neapolu, które nie mogą już być uważane za miasta stołeczne, i ci konsulowie otrzymają od Króla Wiktora Emanuela władzę wykonawczą.

— Depesza z Smyrny z 2. b. m. donosi dziennikowi *Patrie*, że Osman Basza, gubernator tego miasta, kazał na żądanie jeneralnego konszula angielskiego skonfiskować w tamtejszej zatoce okręt z ładunkiem prochu przeznaczanego do wysp Jońskich.

Dalej zaprzecza *Patrie* wiadomości, jakoby w Jerozolimie wybuchły zaburzenia. Podług ostatnich depeszy panuje zupełny spokój w całej Palestynie.

Obok eskadry francuskiej u wybrzeża syryjskiego ustawiła się rosyjska złożona z 4 fregat, 1 korwety i 1 szonera pod dowództwem admirała Chestakowa.

— Z ogłoszonym w *Monitorze* raportem ministra finansów względem wydania trzydziestoletnich obligacji łączy się następujący dekret: Artykuł 1. Minister finansów jest umocowany wydać za pomocą publicznej subskrypcji 300.000 obligacji skarbowych. Nominalna kwota każdej obligacji jest 500 fr. z 20 fr. procentu. Te obligacje będą umarzane aż do roku 1889 corocznem losowaniem. Procenta będą wypłacane 20. stycznia i 20. lipca każdego roku. Artykuł 2. Dochód z tej subskrypcji będzie użyty na budowę wyzspomnianych kolei żelaznych. Artykuł 3. Obligacje te będą wydane z kursem po 440 fr. i z oprocentowaniem od 20. lipca r. b. Subskrypcya będzie otwarta od 11. do 16. lipca; 40 fr. trzeba wpłacić zaraz, 100 fr. 12. października, 100 fr. 12. stycznia 1862, 100 fr. 12. kwietnia i 100 fr. 12. lipca 1862. — Wydanie tych 300.000 fr. obligacji powiększy dług bieżący o 150 milionów.

— Fregaty parowe „Gomer“ i „Labrador“ mają odplynąć 8. lipca z Tulonu do Kochinchiny, i zabiorą 600 ludzi artylerji marynarskiej, 1400 ludzi piechoty marynarskiej i 170 żandarmów, a oprócz tego oddział afrykańskich Spahów, który organizuje się właśnie. Oddział robotników artylerji marynarskiej, przeznaczony również do Kochinchiny, sprowadzony będzie z St. Mazaire koleją żelazną do Tulonu.

— Podług listu z Bejrutu następuje niemałe uspokojenie ludności chrześcijańskiej obecność floty francuskiej u wybrzeża syryjskiego. Oficerowie jej wysiadają codziennie na ląd, ale muszą na noc powracać na pokład.

— Podług listów prywatnych z Callao powiodło się usiłowaniu francuskiego konszula Egmonda Lesseps przywrócić przyjazne stosunki między Francją i republiką Peru. Reklamacje francuskie poddanych zostały zaspokojone.

— *Patrie* donosi notą urzędową, że wiadomości pewnego zagranicznego dziennika względem dalszego ciągu układów co do kwestyi rzymskiej są niedokładne. Jeszcze nie rozpoczęto żadnych układów w tej kwestyi, którą będzie można rozwiązać drogą wzajemnej umowy między Francją, Włochami a Rzymem. Przedewsz-

stkiem Francya powinna mieć w Turynie swego reprezentanta, a to dopiero nastąpi. Oprócz tego *Patrie* utrzymuje, że przed rozpoczęciem układów musi wrócić do Rzymu książę Grammont, który teraz bawi w Paryżu na urlopie. — H. E. Meyer, jeneralny konsul króla Franciszka II. w Bordeaux, który już kilkakrotnie protestował przeciw zaborowi państw swego monarchy, ogłosił nowy protest z powodu uznania Królestwa włoskiego; w proteście tym uwiadamia wiernych swemu monarsze poddanych zamieszkujących lub podróżujących w obrębie jego jeneralnego konsulatu, który się rozciąga od Bayonny do Dunkierki, że z powodu uznania Króla Włoch, który wbrew woli narodu opanował zdradziecko państwa króla Franciszka II., przestaje pełnić czynności powierzone mu od Jego królewskiej Mości.

Włochy.

(Sieć kolei żelaznych. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Rzymu. — Stan rzeczy w Neapolu.)

Sardynia. Na posiedzeniu drugiej izby piemontkiej z 4go b. m. toczono dalej dyskusję nad wnioskiem do ustawy względem kolei żelaznej z Neapolu do adryatyckiego morza (koncesya Talabota). Minister robót publicznych Peruzzi bronił swego systemu w długiej mowie i wyraził nadzieję, że w przeciągu ośmiastu miesięcy będzie Neapol połączony z Turynem, a w przeciągu lat pięciu cała sieć kolei żelaznych ukończona. Levi (w interesie towarzystwa Adami) powstawał bardzo mocno na koncesyę nadaną towarzystwu Talabot, tudzież na obce towarzystwa w ogóle, na monopol i arystokrację wszelkiego rodzaju. Massari pomawiał go za to, że jest współwinowajcą Bourbonów.

— W Medyolanie sprzeciwia się władza utworzeniu nowej arcybiskupiej kuryi pod wikaryatem Monsignora Caccia, który czterech kapłanów złożył z urzędu.

— *Opinione* donosi z 5. b. m.: Dzisiejsza depesza paryska zapowiada, że dnia jutrzejszego odjeżdża do Turynu jenerał Fleury w nadzwyczajnej misyi do Króla Wiktora Emanuela. Jak donosi jenerał Durando droga telegraficzna, objawiła Porta zamiar, uznać nowe Królestwo włoskie. Układy między Turynem i Stambułem względem zawarcia traktatu handlowego miały tak dalece postąpić, że wkrótce można spodziewać się podpisania traktatu. Włoskie domy handlowe dokładają wszelkich starań, by ożywić nanowo tak znaczne niegdyś stosunki handlowe z Oryentem. — Jenerał Cialdini, który 5go odjeżdża do Neapolu, miał 4go długą konferencję z Królem i Ricasolim; Cialdini spodziewa się uspokoić prowincye neapolitańskie w przeciągu dwóch miesięcy.

— *Perseveranza* z 6. lipca donosi z Genuy: „Ciągle odchodzą posiłki wojskowe do południowych Włoch. Słychać, że Król pojedzie do Neapolu, by osobiście podpisać koncesyę, które zatwierdził już i zatwierdzi jeszcze parlament.“

Państwo kościelne. *Patrie* donosi z Rzymu pod dn. 6. h. m., że w mieście tem panuje spokój zupełny. Ojciec św. jest całkiem zdrowy. Margrabia Cadore, który obecnie zawiaduje czynnościami poselstwa, miał długą naradę z kardynałem Antonellim.

— *Giornale di Roma* pisze: Kilku najetych za pieniądze burzycieli publicznego spokoju zgromadziło się wieczorem dnia 29go czerwca, i gdy się wypaliła pochodnia na Monte Pincio, poczęli wydawać okrzyki buntownicze wespół spokojnie do domów wracającej ludności. Usiłowania ich jednakże nie powiodły się bynajmniej. Niektórzy pozapalali w rozmaitych miejscach ognie bengalskie, a w jednym budującym się domu wystawiono w oknie transparent z rewolucyjnymi obrazami i godłami. Ludność zachowała się spokojnie, a nawet okazywała oznaki podziwu. Papiaska żandarmerya wystąpiła w pogotowiu bronić zagrożonej spokojności. Jeden z burzycieli, który już dawniej za udział w sprzysiężeniu był skazany na galery i podejrzany o rozmaite zbrodnie, ugodził skrytobójczo jednego żandarma. Morderca schwytyany na gorącym uczynku z sztylblem w ręku przy pomocy żołnierzy francuskich. Więcej nie nie zaszło.

Neapol. Korespondencya z Neapolu w *Gaz. wied.* opisuje jak wielkim napaściom ulegają podróżni, i że bezpieczeństwo publiczne wielce jest zagrożone. Bandami, które się waleśają między Monteforte w powiecie Nola, Bajono, Lauro i S. Georgio, Maddaloni i Cancelli dowodzą Cipriano La Gala, Crescenzo Gravina, Festa i Franciszkan Fra Carmelo i podzielone są na regularne kompanie, mają osobnych trebaczów i białe sztandary. Na sławnym San Paolino jarmarku w Nola nie było w niczem obrotu, bo żaden z kupców nie wazył się wychodzić z domu. Dnia 28. czerwca przybyli urzędnicy policyi do bióra redakcyi dziennika *Popolo d'Italia* i chcieli się dowiedzieć o nazwiskach współpracowników, lecz otrzymali w odpowiedź, że ustawa druku obowiązuje tylko do wymienienia odpowiedzialnego żeranta.

Corriere mercantile pisze: Projekt blokady dziedziny Piotra św. tak od Abruzzów jak od Umbryi, będzie na nowo wzięty pod obrady i wszystko mówi za tem, że go rząd przyjmie.

Niemce.

(Interpelacye w izbach wirtemberskich. — Odpowiedź ministra na interpelacye.)

Na posiedzeniu drugiej izby wirtemberskiej z 2. lipca wniósł deputowany Hölder następującą interpelacyę:

„Czy prawdziwą jest wiadomość zawarta w dziennikach publicznych, jakoby kr. wirtemberski poseł przy sejmie związkowym wzbraniał się przyjmąc pismo „włoskiego“ posła przy związku, które

było zamknięte pieczęcią „Króla Włoch“ i że skutkiem tego odejęte zostało Exequatur konsulom wirtemberskim we Włoszech, a w takim razie, jakich środków użył lub zamysła użyć król. rząd, by przywrócić zerwane stosunki dyplomatyczne?”

— Na posiedzeniu drugiej izby wirtemberskiej dnia 4go b. m. oświadczył minister baron Hügel w odpowiedzi na interpelację dep. Höldera, że mylna jest wiadomość, jakoby wirtemberski poseł przy związku niemieckim nie przyjął pisma odposła sardyńskiego, uwierzytelnionego przy związku niemieckim. Przeciwnie, poseł wirtemberski przyjął pismo, o którym mowa, i rzpieczętował je pomimo że było opatrzone pieczęcią Króla włoskiego. Rząd polecił mu oznajmić posłowi sardyńskiemu, że popełnił błąd dyplomatyczny używając pieczęci Króla włoskiego. Po tem oświadczeniu rząd sardyński odebrał exequatur konsulowi wirtemberskiemu w Liwornie, podając za powód, że rząd wirtemberski nie przymował pism od jego posła, co w istocie rzeczy nie jest prawdą. Rząd rozkazał zatem konsulowi zawiesić swe czynności, oddał swych poddanych we Włoszech pod opiekę poselstwa pruskiego, i nie widzi potrzeby zawiązywać na nowo nieuzytecznych stosunków dyplomatycznych z rządem sardyńskim.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Doniesienia z Warszawy. — Bunt chłopów w Niemczech. — Nowe przepisy przyjmowania do uniwersytetów.)

Warszawa. Nad rozporządzeniami względem dalszego rozwoju i przeprowadzenia nowej organizacji Królestwa Polskiego pilnie pracują w biurach administracji. Niktóre dotychczasowe władze centralne, jak senat, heraldya, urzęda szlacheckie i wiele innych, które przechodzą do rady państwa, będą rozwiązane, albo urządzone, urzędnicy zaś nadliczbowi otrzymają pensye.

Petersburg. Rosyjskie dzienniki, pisze *Gaz. wied.*, zapełnione są teraz ciągle wiadomościami o chłopach, z których się okazuje, że żadne dotychczasowe powstanie chłopów nie miało ani planu, ani głębszego widoku. Zaślepienie i ciemnota kierowały motłochem chciwym gorzałki. Właściciele dóbr, nawet ci, którzy pierwsi surowo postępowali, byli zupełnie bezpieczni. Do *N. P. Z.* piszą z Petersburga, że przezorność Cesarza wyprawić po guberniach równocześnie z ukazem oswobodzenia jenerałów swojej świty i skrzydłowych adjutantów, którzy szczególne zaufanie cesarskie posiadają, okazała się bardzo skuteczną; porównyując zaś wszelkie pojedyncze bunt chłopów, widać, że tylko zgodnej sprężystości tych komisarzy wojskowych udało się złe zażegnać. Istotną nareszcie korzyścią jest to, że chociaż gdzieś opóźniono się z robotami w polu, zdaje się przecież, że żniwa tegoroczne będą zupełnie pomyślne.

— W wykonaniu najwyższego rozkazu Jego cesarskiej Mości zarządzający ministerstwem oświecenia narodowego przestał władzy petersburskiego okręgu naukowego pomiędzy innymi następujące co do uniwersytetów przepisy: 1. Odbywać egzamina wstępne z pragnącymi wstąpić do uniwersytetu, w gimnazyach, razem z uczniami najwyższej klasy, i w obecności, jeżeli będzie można, deputatów uniwersytetu, do okręgu którego należy gimnazjum. 2. Nie przyjmować studentów nie mających lat 17. Znieść mundury i nie pozwalać nosić żadnych znaków oddzielnej narodowości, lub jakichkolwiek stowarzyszeń lub towarzystw. Cywilny ubiór studentów powinien być przyzwoity. 3. Od rocznej opłaty pieniężnej uwalniają się tylko ci rzeczywiście biedni studenci, którzy przy wstąpieniu do uniwersytetu uznani zostaną na egzaminie za najgodniejszych, licząc na pierwszy raz na każdą gubernię należącą do okręgu uniwersyteckiego po dwóch studentów, a w tej liczbie jednego, który pobierał nauki w gimnazyum. Żadnych wyjątków nie dopuszczać pod żadnym pozorem. 4. Wyżej wskazane przepisy wprowadzać w wykonanie stopniowo, stosownie do możności. Rada przy kuratorze petersburskiego okręgu naukowego po wysłuchaniu tego polecenia przesłanego przez zarządzającego ministerstwem oświecenia narodowego z uwagi przytem na przepis zawarty w punkcie 1szym postanowiła: a) Egzamina wstępne dla przyjęcia do liczby studentów uniwersytetu odbywać w gimnazyach petersburskiego okręgu naukowego w następnym 1862 r. O miesiącu i dniach odbywania się tych egzaminów będzie doniesione w swoim czasie oddzielnie. b) Już rozpoczęte w maju bieżącego 1861 roku egzamina ukończyć na zasadzie przepisów dotąd istniejących, i dlatego w sierpniu 1861 roku odbyć w uniwersytecie petersburskim skrócony egzamin młodych ludzi, którzy ukończyli cały kurs nauk w jakimkolwiek bądź gimnazyum lub instytucie szlacheckim, i otrzymali świadectwo nie uwalniające ich zupełnie od powtórnego egzaminu przy wstąpieniu do uniwersytetu. c) Od sierpnia 1861 roku przyjmować na studentów li tylko mających lat 17 wieku i pobierać ustanowioną dla petersburskiego uniwersytetu opłatę pieniężną w ilości 50 rsr. ściśle stosując się do przepisu zawartego w punkcie 3cim wzmiankowanego najwyższego rozkazu. Do tej opłaty pociągać wszystkich obcych uczęszczających do uniwersytetu, z wyjątkiem tych, którzy zostali od niej uwolnieni według ustanowionych przepisów, i korzystają z tego przywileju nie więcej trzech lat.

Turcya.

(Stan rzeczy obecny.)

Journal de Constantinople donosi, że wszystkim reprezentantom tureckim za granicą oznajmiono, że Sułtan co do spraw za-

granicznych zachowywać będzie stale polityczne zasady swego zmarłego brata.

„Wewnątrz państwa — mówi ten dziennik — otwiera się nowa era szczęścia i pomyślności dla wszystkich otomańskich poddanych bez różnicy. Hał Jego ces. Mości odczytany w obecności wszystkich dygnitarzy państwa wyświeci program i liberalne zasady, które będą kierować wewnętrzną polityką rządu. Znaczna oszczędność będzie zaprowadzona w użyciu pieniędzy publicznych.“

Siostrzeńce Sułtana zatrzymują dawne swe pomieszkania w pałacu Dolma-Bagdze. Księciu Muratowi Effendi dozwolił Sułtan zachować ten sam tryb życia, jakiego on sam zażywał za poprzedniego Sułtana brata swego. Oprócz tego darował mu Sułtan jedną z największych swych posiadłości i parowiec, którego na Bosforze używał. Także drugi syn Abdul-Medzyda otrzymał bogatą majątność w darze. Do wicekróla Egiptu, do jeneralnego gubernatora Tunetu, tudzież do innych jeneralnych gubernatorów po prowincjach rozesłano nowe firmany.

Według nowej telegraficznej depeszy dziennika *Donau Ztg.* z Castel Lastua 2. lipca powrócił Abdi Basza z Nehaj, miasta obsadzonego w 6 do 700 ludzi i artylerją, do Skutary, a Mirydyci ruszyli do Antiwari. Basza był zaopatrzony w pieniądze, i płacił gotówką robotnikom przy fortyfikacjach. Zbiegi popowracali z Austrii do Spizy. Montenegrzyni zachowują się, jak słyhać, z rozkazu swego księcia na teraz spokojnie w swych granicach.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 10. lipca. W izbie niższej zdawał Ghyczy sprawę z poselstwa do Jego Mości Cesarza. To sprawozdanie przyjęła izba z okrzykami radości i postanowiła podać do druku. — W sprawie gmachu sejmowego proponowano odroczenie aż do nadejścia najwyższej odpowiedzi, gdyż budowa jego może stać się niepotrzebną. Deak zalecał na wszelki sposób ostrożność, gdyż na budowę ma być zaciągnięta pożyczka; jednak ma on nadzieję, że odpowiedź będzie pomyślna i równie jak adres oparty na prawnej podstawie; tymczasem radzi odesłać tę sprawę do oddziału, na co zgodziła się izba.

Zagrabcie, 10. lipca. Dziś skończyła się w sejmie ogólna debata nad unią z Węgrami. Na przyszłym posiedzeniu będą wnioskodawcy przemawiać jeszcze raz w obronie swoich wniosków.

Turyn, 10. lipca. Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych oświadczył Ratazzi, że interpelacja Liboria Romana względem administracji Neapolu jest wprawdzie na porządku dziennym, ale ministrowie finansów, robót publicznych i handlu żądali zwłoki ponieważ nieotrzymali jeszcze żadnych wyjaśnień. Ricasoli radził również odroczyć interpelację, aż do załatwienia ustawy względem kolei żelaznych. Na to oświadczył Romano, że już przy wniesieniu interpelacji wyjaśnił, o co rzecz idzie, i że Ricasoli żądał wtedy zwłoki. Obawia się przeto, że interpelacja jego w tak ważnej sprawie przed odroczeniem izb nieprzyjdzie pod obradę. — Ratazzi wzywał Romana do porządku, ale ozwały się głosy: „Niech mówi.“ Romano przedstawiał dalej, że ministrowie mogliby z własnych departamentów powziąć dostateczne wyjaśnienia, gdyby nie chcieli uniknąć interpelacji. — Na to odebrał mu głos Ratazzi. Ricasoli oświadczył, że rząd nie ma ani chęci ani interesu unikać tej interpelacji, lecz koledzy jego są zanadto zatrudnieni; ale jak tylko zasięgną potrzebnych wyjaśnień przyjdzie interpelacja pod obradę. — Ricciardi interpelował o zażalenia 1000 oficerów, żyjących w niedostatku w Neapolu, a Ricasoli przyrzekł odpowiedzieć na to razem z interpelacją Romano.

Nedjolan, 10go lipca. *Perseveranza* podaje następujące wiadomości z Neapolu z 9go b. m.: Zeszłej soboty uderzyło 44 powstańców na Vasto Girardo, ale musieli odstąpić. Oddział powstańców pod dowództwem Chiavonnego ciągnie na Sorę. Chiavonne nakazał burmistrzowi w Balzoranse przygotować 2000 racyi dla jego wojska.

Berna, 10. lipca. W zgromadzeniu federacyjnem obrani zostali: Stämpfli prezydentem, Furer wiceprezydentem, a Aepli prezydentem trybunału federacyjnego.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 12. lipca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: męc pszenicy (79 H) 4zł. 72c.; żyta (74 H) 3zł. 87c.; jęczmienia (65 H) 2zł. 55c.; owsa (45 H) 1zł. 66c.; hreczki 3zł. 20c.; cetnar siana 1zł. 19c.; okłotów 96c.; — sag drzewa bukowego 13zł. 75c. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

(Targ na woly rzeźne w Wiedniu.)

Wiedeń, 9go lipca. Wczoraj było na targu 1763 wołów z Węgier, 760 z Galicyi, a 140 z kraju. Z tego zakupili rzeźnicy wiedeńscy 1685 sztuk, rzeźnicy z prowincyi 905, a niesprzedanych odeszło na prowincyę 73 sztuk. Waga szacunkowa była 495 — 660 H na sztukę. Cena przeciętna wypadła 142zł. 50c. do 211zł. 50c. w. a. na sztukę, a 28zł. 50c. do 32zł. w. a. na cetnar.

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej na dochód artystki panny Liny Voll: „**Hero und Leander**“, komedia ze śpiewami w 1 akcie, i „**Carl II. König von Spanien und Indien**“, komedia w 2 aktach.

